

Acest document este realizat pentru Autoritatea Națională pentru Calificări, în cadrul proiectului POCA „Creșterea capacității administrative a ANC și MMJS prin sistematizare și simplificare legislativă în domeniul calificărilor” Cod SMIS 129872

Activitatea A4: Standardizarea procesului de evaluare a competențelor profesionale dobândite în alte contexte decât cel formal

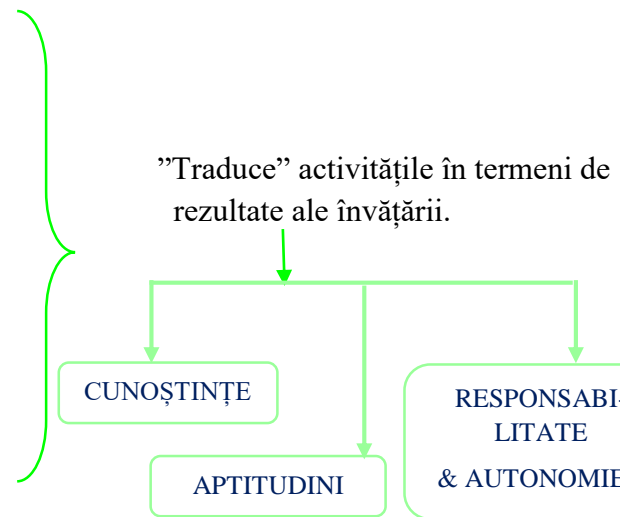

PROCEDURĂ DE LUCRU

ELABORAREA INSTRUMENTE DE EVALUARE PE BAZĂ DE REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

Etapa 1	Elaborați ”fișa de analiză preliminară a ocupației”, raportat la standardul ocupațional în vigoare. <ul style="list-style-type: none"> ➤ model în Anexa 1; ➤ activitate derulată la nivel de echipă (2 specialiști PM și 1 specialist EFP) .	! Livrabil pentru Raportul de activitate: <i>fișa de analiză preliminară a ocupației</i> – completată.
Etapa 2	Elaborați ”fișa de corelare competență – descriptori”. <ul style="list-style-type: none"> ➤ model în Anexa 2; ➤ activitate derulată la nivel de echipă (2 specialiști PM și 1 specialist EFP) .	! Livrabil pentru Raportul de activitate: <i>fișa de corelare competență – descriptori</i> – completată.
Etapa 3	Elaborați ”fișa rezultatelor învățării” corelat cu specificarea instrumentelor de evaluare pretabile, separat pentru fiecare competență. <ul style="list-style-type: none"> ➤ model în Anexa 3; ➤ se vor elabora fișe distincte pentru fiecare competență din standardul ocupațional; ➤ fiecare competență este analizată de către cei 3 experți/specialiști, în termeni de activități detaliate, asociate acesteia; expertul din EFP are sarcina de a ”traduce” aceste activități definite de cei 2 din PM în RI.	! Livrabil pentru Raportul de activitate: <i>fișe ale rezultatelor învățării</i> – completate.

	<p>➤ activitate derulată la nivel de echipă (2 specialiști PM și 1 specialist EFP).</p>	
Etapa 4	<p>ELABORARE instrumente de evaluare pe bază de RI - etapă de construcție itemi.</p> <p>➤ model în pus la dispoziția experților, separat de Ghid;</p> <p>➤ se vor elabora fișe distincte pentru fiecare competență din standardul ocupațional;</p> <p>➤ activitate derulată la nivel de echipă (2 specialiști PM și 1 specialist EFP).</p>	<p>! Livrabil pentru Raportul de activitate:</p> <p><i>instrumente de evaluare</i></p> <p>– completate.</p>
Etapa 5	<p>DACĂ ESTE CAZUL</p> <p>Actualizare instrumente de evaluare conform rezultatelor obținute prin procesul de validare (obținute de la experții de validare).</p>	<p>! Livrabil pentru Raportul de activitate:</p> <p><i>Instrumente de evaluare</i></p> <p>– actualizate.</p>

! REAMINTIM

OCUPAȚIA:	
Competența 1: ”	
SPECIALIȘTII DIN PIAȚA MUNCII	SPECIALISTUL DIN EFP
<p>Activitățile asociate competenței vor fi detaliate, simplu, clar, SMART.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Ce trebuie să știe candidatul? → Ce trebuie să înțeleagă candidatul? → Ce anume face, exact/ precis? → Cum face corect? → În cât timp? Care este intervalul de timp minim posibil / mediu / maxim acceptat? → Ce nivel de autonomie implică activitățile? → Ce nivel de responsabilitate implică activitățile? 	<p>”Traduce” activitățile în termeni de rezultate ale învățării.</p>
<p>ÎNTREBĂRILE DE MAI SUS REPREZINTĂ UN CADRU DE LUCRU GENERAL, FĂRĂ A FI EXHAUSTIV.</p>	
<p>Forma finală – acordul celor trei specialiști</p>	
<p>UPLOAD Baza de date ANC (Platforma</p>	

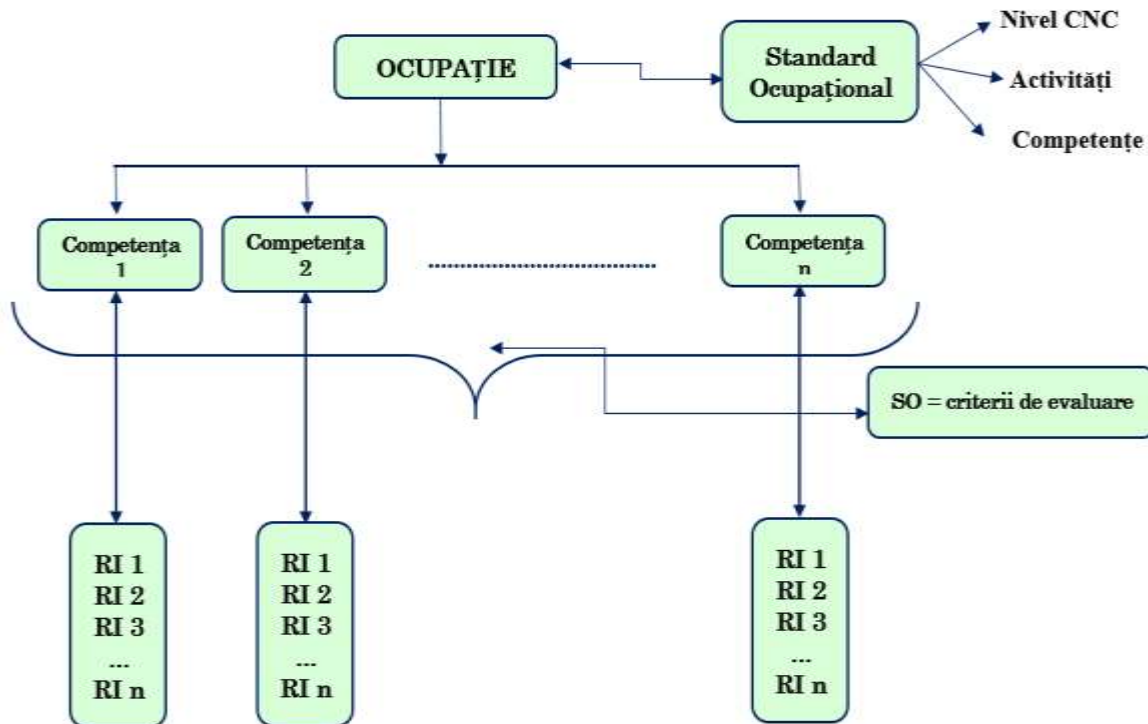
ANEXA 1 - model

FIȘA DE ANALIZĂ PRELIMINARĂ A OCUPAȚIEI

OCUPAȚIA - cod COR - nivel CNC:				
STANDARD OCUPAȚIONAL (link acces)				
ECHIPA DE EXPERTI, e-mail contact:				
Competența nr. ...	Competența conform SO	Sarcini asociate conform SO	Competențe conform ESCO	Sarcini asociate conform ESCO
C1				
C2				
C3				
C4				
C5				
C6				
C7				
C8				
C9				
C10				

REAMINTIM!

Inter-conectarea ”ocupație – competențe – rezultate ale învățării”

ANEXA 2

FIȘA DE CORELARE COMPETENȚE - DESCRIPTORI¹

OCUPAȚIA - cod COR - nivel CNC:			
STANDARD OCUPAȚIONAL (link acces)			
ECHIPA DE EXPERTI, e-mail contact:			
Competența 1- ”.....”			
Cunoștințe		Aptitudine, cu specificarea contextului de responsabilitate și autonomie	
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	
...		...	
n.		n.	

¹ Prin descriptorii se înțelege referirea la cei 3 descriptorii CNC: *cunoștințe, aptitudini, responsabilitate & autonomie.*

REAMINTIM!

➤ Descriptorii unui nivel de calificare se exprimă prin *cunoștințe, aptitudini, responsabilitate&autonomie*.

CUNOȘTINȚE	<p>Rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextul Cadrului European al Calificărilor, cunoștințele sunt descrise ca teoretice și/sau faptice.</p> <p><i>(Sursa: RECOMANDAREA CONSILIULUI din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții – Anexa 1 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 2017/C 189/03)).</i></p>
APTITUDINI	<p>Capacitatea de a aplica cunoștințe și de a utiliza know-how pentru a duce la îndeplinire sarcini și a rezolva probleme. În contextul Cadrului European al Calificărilor, abilitățile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente).</p> <p><i>(Sursa: RECOMANDAREA CONSILIULUI din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții – Anexa 1 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 2017/C 189/03)).</i></p>
RESPONSABILITATE & AUTONOMIE	<p>În contextul CEC, capacitatea cursantului de a aplica în mod autonom și responsabil cunoștințele și abilitățile sale.</p> <p><i>(Sursa: RECOMANDAREA CONSILIULUI din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții – Anexa 1 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 2017/C 189/03)).</i></p>

FIȘA "REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII" corelat cu ASOCIEREA INSTRUMENTELOR DE EVALUARE PRETABILE

OCUPAȚIA - cod COR - nivel CNC:	<i>exemplu</i> – COR 333333 – 2 CNC
STANDARD OCUPAȚIONAL (link acces)	http://www.anc.edu.ro/standarde-ocupationale-2014-2019/
ECHIPA DE EXPERTI, nume&prenume, specialist PM/EDU	1) AAA, specialist din piața muncii 2) BBB, specialist din piața muncii 3) CCC, specialist educație și formare profesională

Competența - 1 "....."

DESCRIPTORII "CUNOȘTINȚE"	ENUNȚ DESCRIPTOR	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII ASOCIATE	"TEST SCRIS"	"OBSERVAREA ÎN CONDIȚII REALE DE MUNCĂ"	"SIMULARE"	
	1.			X		
			X			
			X			
2.				X		
				X		
				X		

	n.		X		
			X		
	ENUNȚ DESCRIPTOR	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII ASOCIATE	"TEST SCRIS"	"OBSERVAREA ÎN CONDIȚII REALE DE MUNCĂ"	"SIMULARE"
DESCRIPTORII "APTITUDINI" & "RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE"	1.			X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
				X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
				X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
	2.			X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
				X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
				X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
				X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>
	n.			X <i>Sub supraveghere</i>	X <i>Sub supraveghere</i>

!!! Se vor elabora fișe distincte pentru fiecare competență din standardul ocupațional.

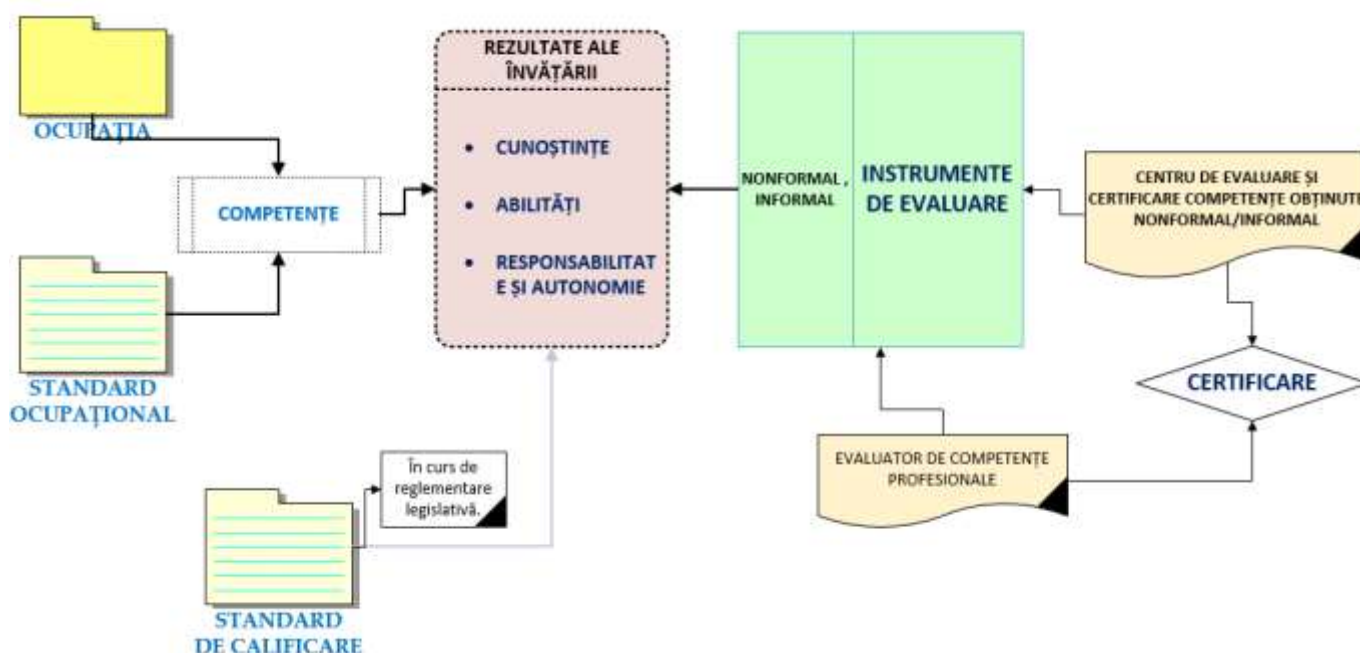
REAMINTIM !

REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII	<p>Ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, non-formală și informală.</p> <p><i>(Sursa: Legea Educației Naționale nr. 1/2011)</i></p>
	<p>Enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie.</p> <p><i>(Sursa: RECOMANDAREA CONSILIULUI din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții – Anexa 1 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 2017/C 189/03))</i></p>

Relația COMPETENȚĂ – REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

Diagrama de proces prezentată mai jos redă grafic tranziția de la **ocupație** la **rezultatele învățării**, la **instrumente de evaluare** și în final, la **certificarea** competențelor și RI asociate.

DIAGRAMĂ DE PROCES

REAMINTIM!

METODA DE EVALUARE	INSTRUMENT DE EVALUARE	DESCRIPTORII (Conținutul evaluării)		
		• Cunoștințe	• Aptitudini	• Responsabilitate și autonomie
Evaluare scrisă	Test scris	✓		
Evaluare orală	Întrebări directe (conversația de verificare)	✓	✓	✓
	Dezbaterea	✓		✓
	Interviul	✓		✓
Evaluare practică	Simulare	✓	✓	✓
	Observare (în condiții reale de muncă)	✓	✓	✓
	Portofoliu	✓	✓	✓
	Recomandarea de la terți (nu se poate utiliza ca unică metodă de evaluare practică)	✓	✓	✓

METODA DE EVALUARE	INSTRUMENT DE EVALUARE	DESCRIEREA INSTRUMENTULUI DE EVALUARE
Evaluare scrisă	Test scris ²	<ul style="list-style-type: none"> • Teste scrise sunt instrumente de evaluare specifice sistemului formal de educație, însă au avantajul de a fi familiare, recunoscute social ca fiind valabile și de încredere. • Testele pot fi legate de standardele ocupaționale mai direct decât alte metode.
Evaluare orală (sprijin pentru evaluarea practică)	Întrebări directe (conversația de verificare - interviul)	<ul style="list-style-type: none"> • Întrebările directe au „funcție de susținere”, ce permite explorarea ulterioară, nefiind un instrument principal pentru obținerea dovezilor RI obținute în contexte de învățare non-formală și informală. • Instrumentul este utilizat pentru a clarifica aspecte ce țin de profunzimea rezultatelor învățării, dacă evaluatorul de competențe nu este convins de dovezile obținute prin utilizarea altor instrumente complementare. • Când este folosit la începutul procesului de evaluare, reprezintă un instrument de screening, pentru a verifica dacă alte metode de evaluare se pretează mai bine scopului urmărit - extragerea dovezilor RI. • Întrebările directe pot avea un <u>grad de validitate mai ridicat</u> decât testele scrise, căci se pot evita neînțelegerile în formularea itemilor. Totuși, sunt <u>mai puțin fiabile</u> decât testele, și, de asemenea, <u>mai puțin corecte</u>. • Acest instrument de evaluare nu are un format standard, având caracter orientativ pentru evaluatorul de competențe.
	Dezbaterea	<p>Dezbaterea oferă candidatului posibilitatea de a-și demonstra profunzimea cunoștințelor, precum și abilitățile sale comunicative.</p> <p>Acest instrument de evaluare nu are un format standard, având caracter orientativ pentru evaluatorul de competențe.</p>
Evaluare practică	Simulare ³	<ul style="list-style-type: none"> • Presupune crearea situației/ contextului care îndeplinește toate criteriile scenariului din viața reală, pentru a desfășura activitățile specifice unei ocupații. • Cu cât nivelul de „realism” al simulării este mai ridicat, cu atât este mai eficientă evaluarea. • Simularea poate rezolva o parte din ”problemele” instrumentului ”Observare în condiții reale de muncă”, deoarece plasează candidatul în diverse contexte, crescând <u>credibilitatea</u> procesului de evaluare.

² Vezi ANEXA 4 la Ghid.

³ Vezi ANEXA 5 la Ghid.

		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Fiabilitatea, validitate și corectitudinea</u> acestei metode sunt considerate ridicate.
	Observare (în condiții reale de muncă) ⁴	<ul style="list-style-type: none"> • Acest instrument permite extragerea dovezilor rezultatelor învățării ale unui individ, în timp ce îndeplinește sarcinile de zi cu zi, la locul de muncă – în timp real. • Observare în condiții reale de muncă are avantajul că permite evaluarea mai multor RI simultan. • Acest instrument are un <u>grad ridicat de validitate</u> și oferă acces la competențe dificil de surprins prin alte metode/instrumente.
	Portofoliu	<ul style="list-style-type: none"> • Acest instrument reprezintă de fapt, un amestec de metode și instrumente utilizate în etape consecutive cu scopul de a produce un set coerent de documente sau mostre de lucru, care susțin nivelul declarat al RI dobândite de un candidat, al abilităților și competențelor, în moduri diferite. • Portofoliul este una dintre cele mai complexe și frecvent utilizate metode de documentare a dovezilor RI în scopul validării. • Portofoliile își propun să depășească riscul de subiectivitate prin introducerea unui amestec de instrumente pentru a extrage dovezi ale RI, competențelor și capacității indivizilor încorporând și evaluări de la terți.
	Recomandarea de la terți ⁵ (nu se poate utiliza ca unică metodă de evaluare practică) – <i>metodă declarativă</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Are la bază identificarea și constatarea independentă a competențelor /rezultatelor învățării unui candidat, de către terțe persoane. • Recomandările de la terți iau, de obicei, forma unor documente oficiale, asumate și înregistrate la terța persoană, fizică sau juridică. • Acest tip de instrument de evaluare (metode declarative) sunt adesea potrivite pentru etapa de identificare a competențelor/ rezultatelor învățării, înainte de evaluarea sumativă ce are loc. • Metodele declarative sunt <u>flexibile</u>, permițând indivizilor să reflecteze asupra cunoștințelor lor, abilități și competențelor lor, ÎNSĂ deseori aceste metode suferă de <u>lipsă de validitate și fiabilitate</u>.

Sursa: adaptare (Cedefop (2015). *European guidelines for validating non-formal and informal learning*. Luxembourg: Publications Office.)

⁴ Vezi ANEXA 6 la Ghid.

⁵ Vezi ANEXA 7 la Ghid.

REAMINIM!

!!! Instrumentul *TEST SCRIS* este obligatoriu în procesul de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și/sau informală.

!!! Rezultatele învățării asociate competențelor **TREBUIE** să fie scrise adaptând limbajul și informația prin raportare la descriptorii de nivel CNC aferent ocupației.

**MODELUL INSTRUMENTELOR DE EVALUARE VA FI PRELUAT ȘI
COMPLETAT CONFORM ANEXELOR DIN *GHIDUL pentru elaborarea
instrumentelor de evaluare a competențelor profesionale obținute în
contexte non-formale și informale de învățare - Versiunea 1.2. – ianuarie
2023.***